

Valtioneuvoston asetus televisio- ja radiotoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 ja 12 §:n muuttamisesta sekä 11 §:n kumoamisesta**Pääasiallinen sisältö**

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi valtioneuvoston asetusta televisio- ja radiotoiminnasta (VNA 1245/2014, jäljempänä asetus).

Tietoyhteiskuntakaareen tehtävien muutosten myötä asetusta ehdotetaan päivitettäväksi siten, että asetuksen 7 §:n lisätään viittaus siihen, että liitetäessä tietoyhteiskuntakaaren 211 §:ssä tarkoitettu ääni- ja tekstityspalvelu televisiotoiminnassa lähetettäviin ohjelmistoihin ohjelmatunteihin lasketaan tekstityksen osalta suomen- ja ruotsinkieliset ohjelmat lukuun ottamatta suorana lähetyksenä lähetettäviä musiikkiesityksiä ja urheiluohjelmia sekä äänipalvelun osalta muut kuin suomen- ja ruotsinkieliset ohjelmat lukuun ottamatta suorana lähetyksenä lähetettäviä musiikkiesityksiä ja urheiluohjelmia.

Asetuksen 12 §:ä ehdotetaan muutettaviksi siten, että niistä poistetaan eduskunnan vastauksen mukaisesti viittaukset ohjelmistojen vuosikiintiöihin.

Asetuksen 11 § ehdotetaan kumottavaksi tarpeettomana, koska ohjelmistojen vuosikiintiöistä on säädetty lain tasolla.

Asetusmuutoksen on tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2018.

Nykytila ja lainsäädäntö

Ohjelmistojen saattamisesta näkö- ja kuulorajoitteisten saataville säädetään tietoyhteiskuntakaaren (917/2014) 211 §:ssä. Suomen- tai ruotsinkielisiin televisio-ohjelmiin on liitettävä tekstitys sekä muihin ohjelmiin selostus tai palvelu, jossa tekstitetyn ohjelman teksti muutetaan ääneksi (ääni- ja tekstityspalvelu) siten kuin 211 §:ssä säädetään. Erityisryhmien palvelu on Yleisradio Oy:stä annetussa laissa (1380/1993) määritetty yhdeksi julkisen palvelun tehtäväksi. Ääni- ja tekstityspalvelu on tämän vuoksi liitettävä Yleisradio Oy:stä annetussa laissa tarkoitettuihin julkisen palvelun ohjelmistoihin. Moniarvoisen viestinnän toteutumiseksi myös näkö- ja kuulo- vammaisten osalta, on erityisryhmiä palvelevasta velvoitteesta säädetty myös kaupallisten televisiotoiminnan harjoittajien osalta.

Valtioneuvosto on antanut 18 päivänä joulukuuta 2014 asetuksen televisio- ja radiotoiminnasta (1245/2014, jäljempänä asetus). Asetuksen 8 §:n mukaan ääni- ja tekstityspalvelu on liitettävä ohjelmistotoimiluvan haltijan ohjelmistoihin, jos 1) ne ovat vapaasti vastaanotettavissa; niitä voidaan vas-

Id Versionumero

taanottaa valtakunnallisesti; ne sisältävät päivittäin suomen- tai ruotsinkielisiä ohjelmia; ja 4) ne sisältävät päivittäin uutisia ja ajankohtaisohjelmia. Liikenne- ja viestintäministeriö vahvistaa päätöksellään ne 8 §:n 1 momentissa tarkoitetut ohjelmistot, joihin ääni- ja tekstityspalvelu on liitettävä. Aiemman, 16.1.2015 annetun, LVM:n päätöksen (LVM/44/07/2015) mukaan näitä ovat MTV Oy:n MTV3 ja Sanoma Media Finland Oy:n Nelonen.

Asetuksen mukaan ääni- ja tekstityspalvelun toteuttamisesta aiheutuvat kustannukset muun kuin julkisen palvelun televisiotoiminnan harjoittajille eivät saa ylittää yhtä prosenttia televisiotoiminnan harjoittajan edellisen tilikauden liikevaihdosta. Asetuksen mukaan ääni- ja tekstityspalvelun toteuttamisesta aiheutuva ohjelmatuntikohtainen laskennallinen viitekustannus vuosina 2017 ja 2018 on 1) äänen liittämistä ohjelmistoihin 70 euroa ja 2) tekstityksen liittämistä suomen- tai ruotsinkielisiin ohjelmiin 440 euroa. Asetuksen 7 §:n 2 momentin mukaan ääni- ja tekstityspalvelun osuuksista yksi kolmasosa ohjelmatunneista voidaan toteuttaa televisiotoiminnan harjoittajan tilausohjelmajärjestelmässä.

Eduskunta katsoi vastauksessaan EV 144/2017 vp, että kaupallisille televisiotoimijoille asetuksessa asetettu ääni- ja tekstitysvastavuus tulee nostaa nykyisestä 50 prosentista 75 prosenttiin. Eduskunta myös poisti laista viittaukset ohjelmistokiintiöiden määräaikaaisuuteen.

Eduskunta tarkensi tietoyhteiskuntakaarta myös siten, että ääni- ja tekstityspalveluita ei tarvitse liittää *suorana lähetyksenä* lähetettäviin musiikkiesityksiin eikä urheiluohjelmiin.

Valtioneuvoston asetusta televisio- ja radiotoiminnasta on muutettu edellisen kerran 29 päivänä joulukuuta 2016, jolloin vahvistettiin ääni- ja tekstityspalvelun toteuttamisesta aiheutuva ohjelmatuntikohtainen kustannus sekä ääni- ja tekstityspalvelun osuuksia koskevat kiintiöt vuosille 2017 ja 2018. Lisäksi säädettiin määräaikaaisesta poikkeuksesta, jonka nojalla tekstityspalvelu voidaan julkisen palvelun ohjelmistoon kuuluvien suorien lähetyksien osalta toimittaa vuosina 2017 ja 2018 uusintalähetyksen yhteydessä. Asetuksessa siis muutettiin tuolloin sen 9, 11 ja 12 pykälä.

Asetusehdotuksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Esityksen tavoite on saattaa tietty nykyistä suurempi osuus kalenterivuoden ohjelmistosta näkö- ja kuulorajoitteisten saataville edistää näkö- ja kuulovammaisten oikeutta vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä.

Asetusta ehdotetaan muutettavaksi myös 7 §:n osalta siten, että tietoyhteiskuntakaaren 211 §:ssä tarkoitettu ääni- ja tekstityspalvelu televisiotoiminnassa lähetettäviin ohjelmistoihin ohjelmatunteihin lasketaan tekstityksen osalta suomen- ja ruotsinkieliset ohjelmat lukuun ottamatta suorana lähetyksinä lähetettäviä musiikkiesityksiä ja urheiluohjelmia sekä äänipalvelun osalta muut kuin suomen- ja ruotsinkieliset ohjelmat lukuun ottamatta suorana lähetyksenä lähetettäviä musiikkiesityksiä ja urheiluohjelmia.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--

Asetuksen 11 § ehdotetaan kumottavaksi, koska eduskunta edellytti vastauksessaan, että kiintiöiden määrästä säännellään lain tasolla. Tietoyhteiskuntakaaren 211 §:ssä ei enää säädetä tietyiksi vuosiksi ohjelmistokiintiöitä. Näin ollen asetuksen 11 § on tarpeeton.

Asetuksessa ehdotetaan kumottavaksi sen 12 §:n 1 momentti, koska tekstityspalvelun osuudesta kalenterivuoden ohjelmatunneista on säännelty lain tasolla. Asetuksen 12 §:n 2 momentista poistetaan viittaukset vuosittaisiin kiintiöihin. Siten 2 momentissa säädetään, että julkisen palvelun ohjelmistoon kuuluvien suorien lähetysten osalta tekstityspalvelu voidaan toimittaa uusintalähetysten yhteydessä. Uusinta, johon tekstitys on liitetty, on lähetettävä yleisön kannalta tarkoituksenmukaisena lähetysaikana vuorokauden kuluessa suorasta lähetyksestä sekä esitettävä tekstityksen valmistuttua tilausohjelmopalvelussa mahdollisimman pian. Eduskunnan edellyttämien tietoyhteiskuntakaaren tehtävien muutosten myötä nykyisen asetuksen 12 §:stä poistettiin viittaukset ohjelmistojen vuosikiintiöihin.

Asetusehdotuksen vaikutukset

Nykyisin asetuksen mukaisesta ääni- ja tekstityspalveluveloitteesta koituu veloitteen alaisille kaupallisille toimijoille kustannuksia noin 600 000 euroa vuodessa. Muutoksen myötä kustannukset nousevat vuosittain todennäköisesti noin 300 000 eurolla kunkin veloitteen alaisen toimijan kohdalta.

Esityksellä myös parannetaan erityisryhmille suunnattuja palveluita ja siten kehitetään näkö- ja kuulovammaisten edellytyksiä moniarvoiseen viestintään. Palvelut hyödyttävät myös ikäihmisiä ja palveluille on yhä enemmän tarvetta väestön ikääntyessä ja tästäkin syystä on tärkeää, että erityisryhmien tarpeita seurataan tarkoin jatkossa, kuten liikenne- ja viestintävaliokunta mietinnössään LiVM 21/2017 vp totesi.

Asian valmistelu ja lausunnot

Asetusmuutosta on valmisteltu liikenne- ja viestintäministeriössä virkatoiminnana. **Esityksestä on pyydetty lausunnot xx eri taholta.** Lausunnonantajista...

Asetusehdotuksen sisältö

7 §. Asetuksen 7 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että tietoyhteiskuntakaaren 211 §:ssä tarkoitettu ääni- ja tekstityspalvelu televisio-toiminnassa lähetettäviin ohjelmistoihin ohjelmatunteihin lasketaan tekstityksen osalta suomen- ja ruotsinkieliset ohjelmat lukuun ottamatta nimenomaan *suorana lähetysinä* lähetettäviä musiikkiesityksiä ja urheiluohjelmia sekä äänipalvelun osalta muut kuin suomen- ja ruotsinkieliset ohjelmat lukuun ottamatta nimenomaan *suorana lähetystenä* lähetettäviä musiikkiesityksiä ja urheiluohjelmia.

11 §. Kumotaan.

12 §. Asetuksen 12 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi, että julkisen palvelun ohjelmistoon kuuluvien suorien lähetysten osalta tekstityspalvelu voidaan

Id Versionumero

toimittaa uusintalähetyksen yhteydessä. Uusinta, johon tekstitys on liitetty, on lähetettävä yleisön kannalta tarkoituksenmukaisena lähetyksaikana vuorokauden kuluessa suorasta lähetyksestä sekä esitettävä tekstityksen valmistuttua tilausohjelmalvelussa mahdollisimman pian.

Esitys

Liikenne- ja viestintäministeriö esittää, että valtioneuvoston vahvistaa oheisen asetuksen televisio- ja radiotoiminnasta annetun valtioneuvoston asetuksen 7 ja 12 §:n muuttamisesta sekä 11 §:n kumoamisesta.

Voimaantulo

Asetusmuutoksen olisi tarkoitus tulla voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2018.

Id Versionumero

Liikenne- ja viestintäministeriö	Käyntiosoite Eteläesplanadi 16 (kirjaamo) Helsinki	Postiosoite PL 31 00023 Valtioneuvosto	Puhelin 029516001	www.lvm.fi etunimi.sukunimi@lvm.fi kirjaamo@lvm.fi
----------------------------------	---	--	----------------------	--